

14.2.2023

JulkICT
Katariina Rantala

Lainsäädännön soveltamisen ja edistämisen työryhmän kokous 1/2023

Aika 14.2.2023 klo 13.00-15.00

Osallistujat Tiina Lokka-Lepistö, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Elina Takamäki, Digi- ja väestötietovirasto, varapuheenjohtaja
Katariina Rantala, valtiovarainministeriö, sihteeri

Jäsenet:

Ethel Eriksson, Sipoon kunta
Teija Hautera, Kansaneläkelaitos
Heli Hänninen, Kuntaliitto
Tomas Lehtinen, Helsingin kaupunki
Sanna Sinisalo, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Heini Färkkilä, oikeusministeriö
Taito von Konow, Verohallinto
Outi Äyräs-Blumberg, sosiaali- ja terveysministeriö

Poissa:

Sami Aalto, valtiovarainministeriö
Merita Erkkilä, liikenne- ja viestintäministeriö
Merja Heikkonen, Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Timo-Ville Nieminen, maa- ja metsätalousministeriö
Mika Paasikallio, Patentti- ja rekisterihallitus
Emmi Äijälä, työ- ja elinkeinoministeriö
Pekka Virkamäki, ympäristöministeriö

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 13.01

2. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Kokouksen asialista ja edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin sellaisenaan ilman muutoksia.

3. Digipalvelulain toimeenpanokysely

Vastauksia kyselyyn saatiin tänä vuonna 97 kpl, mikä oli n. puolet viime vuoden vastaajamäärästä. Koonti vastauksista valmistuu helmikuun loppuun mennessä. Vastausten perusteella noussut tarve käsikirjalle velvoittavan lainsäädännön toimeenpanon tueksi. Myös Kuntaliiton päässä on noussut keskustelua erityisesti tietosuojasta ja ohjeistuksen tarpeesta.

4. Digilainsäädännön tilannekuva

Tilannekuva on saanut paljon kiitosta, joitakin päivitystarpeita kuitenkin on. Tilannekuvaa voisi mahdollisesti päivittää linkillä EU-digilainsäädännön koontiin sekä lisäämällä mukaan esteettömyysdirektiivin, automaattisen päätöksenteon ja lain yksityisyyden suojasta työelämässä. Päivitystarpeista on hyvä keskustella myös VM:n JulkiCT osastolla sisäisesti.

Tilannekuvaa täydennetään käydyn keskustelun pohjalta. Tiina Lokka-Lepistö, Teija Hautera ja Elina Takamäki kirjoittavat päivitystekstit maaliskuun puoleen väliin mennessä, julkaisu mennee huhtikuun puolelle.

5. Loppuraportin nostot ohjelman loppuraporttiin

Lainsäädäntötyöryhmän loppuraportti on julkaistu 13.2. VM:n julkaisusarjassa. Erityisesti luvun 7 ehdotusten osalta on herännyt vilkasta keskustelua. Lisäksi kiitosta on tullut paljon laaja-alaisesta käytännön kokemusten käsittelystä. Myös Digitalisaation edistämisen ohjelman arviointiraportissa on noussut esiin lainsäädäntötyön tärkeys ja lainsäädäntötyöryhmän työskentelyn tuloksena tuotetut aidosti tärkeät materiaalit.

Työryhmän jäseniltä pyydettiin ehdotuksia nostoiksi Digiohjelman loppuraporttiin. Ohjelman ohjausryhmältä on tullut toive kahdesta tärkeästä edistettävästä asiasta tai kokonaisuudesta. Samanlaisia toiveita on tullut myös muilta tahoilta.

Ehdotuksissa korostui viranomaisten tarve saada koulutusta ja tukea toimeenpanoon. Tämä osaltaan voisi nopeuttaa digitalisaatiota ja keventää päätöksiä tekevien henkilöiden päätöksentekoon liittyvää taakkaa. Esiin nousi myös ihmiskeskeisyys ja ekosysteemit elämäntapahtumien ympärillä sekä ennakkoinnin mahdollistaminen viranomaisille päin. Lainsäädännön selkeyteen tulisi kiinnittää huomiota.

Keskustelua herätti myös tarve lainvalmistelupuolen tarkastelulle ja kehittämiselle ja varsinkin digilainsäädännön laajemmalle perkaamiselle. Nostona ihmislähtöisten materiaalien tuottaminen, jotta soveltajat saavat tuekseen helposti ymmärrettävää tukimateriaalia. Lisäksi nostettiin esiin termit koskien kirjallisia menettelyjä. Kirjallista muotoa koskevaa vaatimusta on avattu tarkemmin digilainsäädännön tilannekuvassa ja digilainsäädännön soveltamisen käsikirjassa.

Ehdotusten pohjalta Digiohjelman loppuraporttiin päätettiin nostaa toimeenpanon tukeminen ja tarve säädöshuollolle.

Lisäksi työryhmää pyydettiin miettimään kysymyksiä Digiohjelman päätösseminaarin paneelikeskusteluun. Teemana paneelikeskustelussa on ”Miten digissä eteenpäin” ja mukana keskustelemassa oikeuskansleri Tuomas Pöysti, jolta olisi nyt hyvä tilaisuus saada kannanottoja. Keskustelun jälkeen päädyttiin kysymykseen ”Mitä pitää tehdä ja missä järjestyksessä, jotta digissä päästään eteenpäin”.

6. Muut asiat

- Digiohjelman arviointiraportti on valmistunut.
- Tiedonhallintalain tulkinta ongelmaan liittyvää asiaa tullaan viemään eteenpäin tiedonhallintalautakunnan kautta.
- Viestinnällisenä asiana, että Digitalisaation edistämisen ohjelma päättyy maaliskuun lopussa ja päätöstilaisuus järjestetään 22.3.2023.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja esitti kiitokset työryhmälle mukavasta ja antoisasta vuodesta. Paljon tärkeitä tuotoksia on saatu aikaiseksi ja kansiin.

Kokous päätettiin klo 13.56.